

התכוזים נרקבים

כמו המדינה!

הטיחה עקרת בית

אחרי 28 שנים

בנמל, אני מקבל

4200 ל"י ברוטו

לחודש, מטיח זאב

שניטרפלר (מימין)

הינחמת התפוזים

מלאים חיבות פרייהדר ושקיימלט. באחת הפינות מתגודדים כעשרים פועלים, צועי קים, מגיפים ידיים, מסבירים זה לזה. על "מזלג" אחד מנמנם פועל קשיש. ממרומי המנוף צועק המנופאי: "מה זה כאן, איטליה?"

"לא זה לא איטליה," עונה לו משהו מלמטה, "הכל כרגיל, לא?" וכולם פורצים בצחוק אדיר. הוציאו נגדם צווי ליתוק ומניעה ומה לא — אבל הם, פועלי-הנמל התקופים בדעתם והמשוכנעים בבידקתם, החליטו להראות לכל עם ישראל, מה אנחנו שמים על בתי-המישפט, הממשלה, יעקובי, רבינוביץ, וכולם. "אשילו ידלין ויכנס לתמונה. שלא לדבר על עובדי בנק לאומי, השוכתים המתחרים התורגמים של-הם, לכו לראיין אותם," אמרו, "הם שוכי-ביים ומשתזפים על חוף הים, לכולם מותר לשבות במדינה הזאת, ולפועלי-הנמל אסור?"

ובכן, יש או אין שביחה? יאיר בר-משיח מהנהלת הנמל טוען, שלמעשה יש שביחה, "נגד הפועלים" הסביר, "אין אפשר לעשות כלום. הם עובדים לפי הקצב שלהם." והקצב שלהם, כפי שגם

עמוסות תפוזים רקובים שריחם הבואש עמד באוויר. "אם המשאיות לא יתפרו, יפורו אותן השוטרים," אמר קצין-המיש-טרה. הגבר התמיר, בעל נימת-הדיבור התקיפה, לא ניראה נרגש במיוחד. "אם נחליט לפזר את התפוזים בדינגוף, איש לא יעמוד בדרכנו," אמר לקצין. "כאן הכל הולך בכוח."

באותה שעה, בצהרי היום השני השבוע ישבו מרבית שרי ממשלת ישראל סביב שולחנו של ראש-הממשלה, יצחק רבין, בלישכתו בקרייה בתל-אביב. השרים היו מתוחים. גם הם הבינו בוודאי, כי "בלי כוח כלום לא הולך במדינה. והימים ימי קדם-בחירות, וברירה אין."

ההצגה הגדולה של השבוע, שביתת פועלי-הנמלים, עמדה להשיג את מטרתה. בתי-המישפט הושמו לצחוק. הסכמי-עבודה נקרעו לגזרים. ההסתדרות שמה עצמה ללעג. מי שניצח היו הפועלים הקשוחים בנמלי ישראל. וגם הפרדסנים. הם למדו במהירות את השיטה. הפריחו לכל עבר איומים על כיבוש הנמלים על-ידי איכרים, העמסת אוניות בכוח, הצפת הרחובות הראשיים בתל-אביב ובחיפה בעשרות אלפי תפוזים מסוג שמוטי, שעקב השביתה והחום הכבד נרקבו בבת-האריזה ובמחסני-הנמל. המילחמה עמדה בפתח ביום השני ב-

בוקר. "מילחמת-חורמה, עד שפיכות דמים," הבטיחו שני הצדדים: פועלי-הנמל, שהצהירו שאין להם דבר עם הפרי-דסנים והמשווקים — והללו, שהצהירו שאין להם דבר נגד תביעות פועלי-הנמלים במטה-החירום של הפרדסנים, במועצה-לשיווק-פרייהדר, בדרך חיפה בתל-אביב, היה הכל מיכן. גם במישרדי ועדי עובדי-התיפעול הוכנה המערכה, ותוכננו תסלוגים (תירגולים-טאקטיים-ללא-גיטות, מונח צבאי). שם פחדו גם מן האפשרות של הפעלת הצבא להעמסת האוניות בפרי היקר.

שר-האוצר, יהושע רבינוביץ, השמיע קריאה אחרונה נגד כניעת הממשלה. אבל שאר השרים היו קיצירי-רוח. הם השתוקקו לשים קץ לסיכסוך הזה ולנוח. עד לסיכסוך הבא.

כשהחל המאבק, באמצע השבוע שעבר, גדמה היה שהתסריט ידוע מראש לכל השחקנים.

כמו הבטלנים

בממשלה!

בוקר בנמל-חיפה, ביום השישי האחרון, לאורך הרציף מספר 3 לא נראה איש. על הספינות משתזפים בשמש האביבית מלחים משועממים, המחסנים

חידת השוטרים ניצבה הכן בצומת תל-ברוך, ביציאה הצפונית מתל-אביב. בצד הדרך התנהל דרשית קולני בין קצין-מישטרה לבין גבר גבה-קומה, לבוש ביגודי עבודה מרופטים. האווירה סביבם היתה רוויית-מתח. לא הרחק משם חנו משאיות אחדות.

שיא האיוולת

ההצעה הבטיחה למועמד מס' 1 של המפלגה הליברלית העצמאית פירסומת מרבית בכלי-התיקשורת. הוא רואיין, צולם, הוקלט. מיסלגתו העומדת לפי סיקרי דעת-הקהל, מול פני חורבן אששירי, זכתה בזריקה של עידוד.

אולם ההצעה עצמה היתה מועמדת-סביי-רה לכתר האיוולת של השנה. הרעיון להשתמש בצבא כצד במאבק מיקצועי-חברתי אינו יכול לעלות במוחו של אדם שהיה אף יום אחד בחייו תחת אש יעילה, כחייל ביחידה קרבית, כי פירושו הריסת הצבא.

צה"ל הוא צבא עממי. צבא-הקבע המיקרי צועי מהווה רק חלק קטן ממנו. עיקר כוחו המגוייס של צה"ל מורכב מצעירים המגוייסים לשירות-חובה, ומחילי-מילואים. אנשים אלה באים מכל שכבות העם. ביחידה קרבית אחת משרתים זה בצד זה בני סביון ובני אשדוד, בני רחביה ובני הקסטמונים. במילואים נפגשים בטנק אחד פועל-נמל ומנהל-חברה.

רעות זו, שבלעדיה אין הצבא יכול לתפקד אף יום אחד בעיתות-רגיעה, ולא-לכ-שכן בעיתות-קרב, מבוססת על אי-המעורבות המחולטת של צה"ל במאבקים פוליטיים, חברתיים ומפלגתיים. חיסול אי-מעורבות זו פירושו חיסול צה"ל כפי שהוא, הפיכתו לגוף שונה בתכלית.

ואכן, הצבא מופעל נגד שובתים רק במישטרים טוטאליטריים — או במדינות שבהן מורכב הצבא מחיילים מיקצועיים שכירים.

כל זה ברור לכל ברדעת. הוא ברור, מן הסתם, גם לגידעון האיוולת — כשיש לו זמן לחשוב.

אולם עונת הבחירות היא גם עונת חוסר-המחשבה. מי שרואה לנגד עיניו אלפי עצי-קול, שוב אינו מסוגל לראות את היער הלאומי.

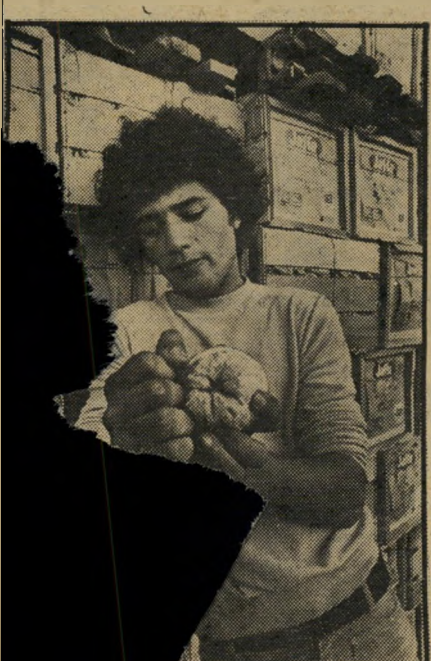

האיוולת יוצא משיבת הממשלה* להפעיל את הצבא

עונת הבחירות היא עונת השוטרים. אנשים נורמליים נאותים, בעונה זו, רוח שטות. במרוץ המסורף על דקות בנטל וויזיה וברדיו, על כותרות בעיתוני הערב והבוקר, משמיעים הפוליטיקאים דיבריי-הבל בקצב גובר והולך. מה שהספיק את מול, שוב אין די בו מחר. מי שהשמיע בצינעה רעיון-נפל לפני שנה, צועק אותו עתה ברמקולים מוגברים.

רעיון מסוג זה השמיע השבוע השר גידעון האיוולת, בשיא שביתה פועלי הנמל. השביתה לא היתה פופולרית. השובר תים הפכו אובייקט לשינאה. פרייהדר היקר, שגורקב בנמלים, הפך סמל לאומי. על רקע זה הציע השר האיוולת: להפעיל את צבא-ההגנה-לישראל בנמלים, כדי לשבור את השביתה.

• לידו, היועץ המישפטי אהרון ברק.

פועל הנמל בויא בינתיים אין לנו ממה לח